

16 Kultura i osiągnięcia starożytnych Rzymian

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu.

Uczeń:

6) rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian.

CZAS ZAJĘĆ

1 godzina lekcyjna

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: 312 p.n.e., 45 p.n.e.
- postaci: Horacego, Liwiusza Andronikusa, Wergiliusza, Owidiusza, Gajusza Cilniusza Mecenasa, Marka Tuliusza Cyncerona, Seneki, Marka Aureliusza, Tacyty, Tytusa Liwiusza, Polibiusza, Marka Warrona, Marka Agrypy, Celsusa, Witruwiusza, Sosigenesa
- porządki architektoniczne w architekturze rzymskiej
- przykłady rzymskiego malarstwa i rzeźby

ROZUMIE

- pojęcia: mecenat, piśmiennictwo historyczne, filozofia stoicka, filozofia epikurejska, hedonizm, cynizm, retoryka, Panteon, termy, porządek kompozytowy, akwedukt, insule, Via Appia, łuk triumfalny, amfiteatr, cyrk, Koloseum, Circus Maximus, freski, mozaika, relief, *trivium*, *quadrivium*, kalendarz juliański
- główne sentencje prawa rzymskiego

POTRAFI

- scharakteryzować główne gatunki w literaturze rzymskiej i wskazać ich twórców
- opisać główne nurty filozoficzne w starożytnym Rzymie
- scharakteryzować najważniejsze osiągnięcia rzymskie w dziedzinie architektury
- określić wpływ Greków i Etrusków na architekturę i budownictwo starożytnego Rzymu
- opisać budowę Panteonu
- podać przykłady architektury mieszkalnej w starożytnym Rzymie
- określić rolę cyrków i amfiteatrów w życiu starożytnych Rzymian

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat i cele lekcji. Informujemy uczniów, że na zajęciach będziemy się zajmować kulturą i osiągnięciami starożytnych Rzymian.

Zadajemy pytania:

- ▶ Jakie starożytne cywilizacje wywarły największy wpływ na Rzymian?
- ▶ Czym był synkretyzm religijny?

II. ROZWINIĘCIE

Dzielimy uczniów na cztery grupy i rozdajemy im instrukcje. ▶ PDF

Grupa I

Na podstawie podrozdziałów *Literatura* (s. 170–171) oraz *Filozofia* (s. 171) przygotujcie mapę mentalną poświęconą literaturze i filozofii w starożytnym Rzymie. Wasza mapa będzie częścią większej mapy mentalnej dotyczącej kultury i osiągnięć starożytnych Rzymian.

Grupa II

Na podstawie podrozdziału *Architektura i budownictwo* (s. 172–173) oraz infografiki *Panteon* (s. 174–175) przygotujcie mapę mentalną poświęconą architekturze i budownictwu w starożytnym Rzymie. Wasza mapa będzie częścią większej mapy mentalnej dotyczącej kultury i osiągnięć starożytnych Rzymian.

Grupa III

Na podstawie podrozdziału *Rzeźba i malarstwo* (s. 177) oraz ilustracji (**m6** i **m7**, s. 177) przygotujcie mapę mentalną poświęconą malarstwu i rzeźbie w starożytnym Rzymie. Wasza mapa będzie częścią większej mapy mentalnej dotyczącej kultury i osiągnięć starożytnych Rzymian.

Grupa IV

Na podstawie podrozdziałów *Nauka* (s. 178) oraz *Prawo rzymskie* (s. 178) przygotujcie mapę mentalną poświęconą nauce i prawu w starożytnym Rzymie. Wasza mapa będzie częścią większej mapy mentalnej dotyczącej kultury i osiągnięć starożytnych Rzymian.

Proponowany czas na wykonanie map to ok. 10–15 minut. Po upływie wyznaczonego czasu zapisujemy na tablicy hasło: „Kultura i osiągnięcia starożytnych Rzymian”. Następnie wspólnie z uczniami uzupełniamy mapę mentalną.

III. PODSUMOWANIE

Uczniowie wykonują polecenia 1, 2 i 3 (s. 175).

Zadajemy pytania:

- ▶ Czego się dzisiaj nauczyliście?
- ▶ Co wam się podobało na dzisiejszej lekcji?
- ▶ Do czego możecie wykorzystać wiedzę zdobytą podczas tych zajęć?

METODY KONTROLI

Uczniowie wykonują test na stronie quizizz.com. ▶